

GAZETA

FRANSSILVANIEI.

Gazeta are de 660 ori, adesea: Miercuri si Sambata.
Zicita e data pe septemana, adesea: Miercuri. Proti-
oru este pe unu annu 10 f. m. e.; pe diumotate
annu 5 f. in laiatra Monarchiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe unu Sem. si pe ann
intregu 14 f. m. e. Se pronamora in tot r
imperatoresci, cum si la toti cunoscutii nostri DD. co
espondinti. Pentru sortu „petita“ se cere 4 or. m

Monarchia Austriaca.

TRANSSILVANIA.

Semileulu Silvaniei, 27. Iuliu n. 1855.

Domnule Redactoru!

Cumca evenimentele aniloru 1848 si 1849 au lasatu ale sale prea triste urme in tote partile prea carei nostre patrii e mai cunoscutu de catu sa aiba lipsa de dovada, de asemenea loviri surpatore, nu au ramas crutiata nice Silvania noastra, si cea mai momentosa si mai daunosa dintru acele e si incetarea gimnasiului de aici din Semileu, prin a caruia inchidere s'a stinsu o fantana de lumina, si s'a rapitu unu nutrementu spiritualu tenerimei Selagiene.

Acesta dauna a trasu dupa sine o mare durere esperiata din ne-numeratele intrebatiuni, ce facu insatati de dulcele nectaru alu sciintieloru. —

Intrebarile parintiloru: „Candu se va deschide acestu gimnasiu? Ce sperantia este de invierea lui? Ca la scoli mai mari departate nu ne lasa saracia a ne pute duce baietii.“ — Aceste erau intrebarile de tote dilele.

Intre aceste calde dorintie de desceptare a iubitoriloru de cultura, era sagetata de durere inim'a prea bunului nostru archi-episcopu, care si mai de aproape cunosce iniuriinta acestui institutu asupra Silvaniei; pentru aceea nice au pregetatu a pasi in cointielegere cu Esel. Sa episcopulu de ritu latinu transsilvanu suptu a carui mai de aproape ingrijire este — si a recurge la in. ocaruire, amesuratu si dorintii Ill. Sale noului denumitu episcopu armenopolitanu — pentru reactivarea acestoru scole; nici au ramas ferbinte dorintia a Selagianiloru si staruintiele prea Meritiloru prelati lipsite de doritulu rezultatu, inaintea tronulu Maiestatii Sale Imperatoresci — parentelui poporeloru sale, — caruia propasirea in cultura a tuturor suditoru sei jacundu la inima, prea gratiosu prin escelsulu seu ministeriu de cultu si invetiamentu, — cu indurata ordinatiune din 28. Sept. 1854, Nr. 18402/2285 — puse la cale, ca amesuratu fondulu presentu — doue scole private latine, in acestu institutu se se deschida cu trei profesori si pana la organizatiunea in gimnasiu micu — potrivit ordinatiuniloru intru acesta privintia constatate, — si pentru infiintarea deplina a acestui institutu, spre imultirea sumei funduale, — a caruia deficitu opresce doritai organizatiune, — cu clementia parenteasca concesse facultate spre acestu scopu inaltu a ordina colecte prin curionii besericesci in tienutulu Silvaniei si neamu bucura candu cu puteri unite amu pute infiintia aici unu gimnasiu micu comunu.

Acestu gimnasiu la inceputu s'a redicatu prin asemenea benefaceri ale multoru mecenati fara distinctiune de nationalitate — cu puteri unite — dreptu fiindu consolidati de plinu in convingere cu toti, despre puternic'a iniuriinta asupra culturei tenerimei Selagiene; provocatii antistiti ai ecclesieloru — sufleteri, si prin ei poporulu nostru alu acestui tienutu, — au oferitu dupa giurstarti in bani 313 f. 3 cr. mc., eara in obligatiuni 760 f. 36½ cr. mc. — De sum'a acesta se apropie si ofertele altoru nationalitati, si confesiuni, parte in orasiulu Simleu, parte afara aflatori.

Langa tote aceste sum'a residua funduala a acestoru scole taindu la 15,000 f. mc., deplin'a acoperire a acestoru cifre — sum'a pre atinsa a simboleloru adunate — cu totalulu seu — nefindu in stare a o acoperi, avandu promisiune dela prea maritii prelati din Urbea mare Ill. Sa D. Ioane Alexi episcopulu gr. c. armenopolitanu, si Escel. Sa Dn. Franciscu Szaniszo episcopulu de ritu lat. Oradanu — ca voru concurge la imultirea fondulu acestui institutu — voiosu amu plecatu la Urbea mare, cu prefectulu acestoru scole multu on. D. Ioane

Eiben parochulu r. c. localu si v. archidiaconu, a caruia staruintia intru deschiderea acestei palestre merita totu respectulu si laud'a, si Ill. Sa D. I. Alexi subscrisa 1000 fri. mc., eara Esc. Sa D. Szanislo 500 f. mc. in obligatiuni de statu, spre acestu scopu santu.

Aceste jertfe santu mai presusu de catu sa aiba lipsa de laud'a noastra; — ele cuprindu in sine renumirea loru, ca voru luci ca diamantulu pre orizonulu civilisatiunei, si pretindu nu numai dela celu adaptu in sciintie din acesta fontana drepta recunoscintia in presentu si posteritate, ci si dela toti filii Silvaniei si ai progressului. — Acesta jertfa face o intiparire ne stersa, si redica o porta de triumfu in animile filoru spirituali ai episcopii armenopolitane, prin care acestu Unsu alu Domnului voiesce a intra la turm'a sa, — prin fapta se convingu, ca alu loru prea maritu si doritu parente, inca inainte de a lua frenele gubernarei diecesei sale, atunci candu pentru a sa constituiere e cu nespuse spese inpovoratu, vediendu ca desceptarea fitoriloru sui filii are lipsa de ajutoriu, ei gata totu denariulu seu pentru ei alu oferi, numai sei vada descepti, si propasindu pre calea cultu. rei sale.

Dela unu asia parente, ce ara in viitoriu de acceptatu elorulu, si poporulu supusu? Numai bine, si unu viitoriu surriditoriu. —

Dea cerulu, ca facunduse invoire fratiésca, justa si neclatita intre confes. contribuente la infiintarea acestui gimnasiu comunu sa se póta bucura si tinerimea noastra romana de favorea cuvenita de asi pute castiga cu inlesnire in apropierea praguriloru parintesci sciintiele gimnasiului micu, cá asia insufletiti de binevointia si parintesc'a indemnare cei astepta dela gratiosulu A-pastoriu, ce va veni se i binecuvinte, se aiba in gimnasiulu acesta unu refugiu indreptatitu, la care alergandu sa nu fia reterati dupa usia, — ei tractati toti de o potrivita dupa lipsele sale, intovarasiti ca intr'o casa fratiésca, scutitoare si informatoare! —

Aceste, Domnule Redactoru! esti rugatu cu tota stim'a a le da publicitatei, nu numai cu scopu de a impintena la asemenea jertfe pentru natiune si patri'a, fara totu de odata si pentru a respica publica multiamita in numele tinerimei Selagiene, care si acum se nutresce cu sciintie intru acestu institutu, — cum si in numele intregulu poporu Selagianu, tuturora acelora adevirati mecenati, cari amesuratu giurstartiloru — si buneii vointii sale, la deschiderea acestui Olimpu, — si la scoterea lui din pulberea neputintiei — nu au pregetatu — a contribui. —
Vicariulu.

UNGARIA.

De catra Debrecinu, 19. Iuniu v.

Stamu intristati vediendu pe di ce merge de nou scumpinduse bucatele, si arsitia sorelui de multu fora de recori duratori'a causandu multe daune, inse Tatalu Nostru celu din ceriuri necautandu la peccatele cotidiane, de ieri si alaltaieri au inceputu a demanda noriloru de catra Mare adriatica, se sbore si catra insetata noastra arina (prundu) care domnesce pe locurile aceste, si in care se opariau picioarele descultie de ardore si seceta; nuorii ascultare mandatulu creatorului, si intra cele mai pompose iluminari de fulgere, si salve de tunete udara tote seminatutele fora vreo stricaciune, si anca totu mai au de cugetu se mai ude si astadi candu scriu aceste. Multiamita atotupotentelui ca neau cercetatu cu plui curate! —

M. N.

